

2014-10-20

Miljödepartementet

Internationella sekretariatet

EU-nämnden

Miljö- och jordbruksutskottet

Rådets möte (miljö) den 28 oktober 2014

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Lagstiftningsärenden

2. (ev.) Godkännande av A-punktslistan

Se punkt 4. A-punktslistan är ännu inte känd

3. Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiven 2008/98/EG om avfall, 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall, 1999/31/EG om deponering av avfall, 2000/53/EG om uttjänta fordon, 2006/66/EG om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer och 2012/19/EU om avfall som utgörs av eller innehåller elektriska och elektroniska produkter (första läsning)

(2014/0201 (COD))

- Orienteringsdebatt

Avsikten med behandlingen i rådet

Ordförandeskapet avser hålla en orienteringsdebatt om kommissionens förslag till ändring av flera av EU:s direktiv om avfall, med utgångspunkt i följande diskussionsfrågor:

1. Anser ministrarna att förslaget övergripande ambitionsnivå är lämplig, även med tanke på de mål som fastställs i det sjunde miljöhandlingsprogrammet? Anser ministrarna särskilt att det föreslagna tillvägagångssättet innebär en lämplig avvägning mellan fastställandet av en långsiktig vision för materialåtervinning och ett tillräckligt hänsynstagande till nationella omständigheter och nuvarande resultatnivåer?

2. Anser ministrarna att det finns ett behov av att ytterligare utveckla någon av de föreslagna åtgärderna (t.ex. systemet för tidig varning eller minimikraven för utökat producentansvar) och vilka åtgärder anser i så fall ministrarna att kräver ytterligare arbete och på vilket sätt?

3. Anser ministrarna att frågor som rör förebyggande och återanvändning av avfall vederbörligen har beaktats i kommissionens förslag?

Bakgrund

Kommissionen presenterade den 2 juli 2014 ett förslag till ändring av flera av EU:s avfallsdirektiv. Ändringsförslaget är en del av det s.k. gröna paketet som även det presenterades av kommissionen den 2 juli 2014. Förslaget följer på den lagstadgade skyldigheten att se över avfallshanteringsmålen i tre direktiv: ramdirektivet om avfall, direktiv om deponering av avfall respektive om förpackningar och förpackningsavfall. Åtgärderna i förslaget ligger i linje med färdplanen för ett resurseffektivt Europa och EU:s sjunde miljöhandlingsprogram. Målsättningen med förslaget är ett fullständigt genomförande av avfallshierarkin i alla EU:s medlemsstater, där man ser till att materialåtervinning och användning av återvunnet avfall blir en betydande och tillförlitlig källa till råvaror i unionen och där energiåtervinning och deponering begränsas till material och avfall som inte kan återvinnas. Enligt kommissionen bidrar förslaget också till genomförandet av EU:s råvaruinitiativ. Förslaget omfattar även förenkling av rapporteringskraven för medlemsstaterna i direktiven om förpackningar och förpackningsavfall, om uttjänta fordon och om batterier och ackumulatorer och förbrukade batterier och ackumulatorer.

Förslag till svensk ståndpunkt

1. Regeringen välkomnar EU-kommissionens förslag och ser positivt på flera delar, såsom att deponering av återvinningsbart avfall ska fasas ut och att biologiskt nedbrytbart avfall ska samlas in separat. Regeringen anser att det är positivt med höga mål för förberedelse av återanvändning och återvinning av avfall. Regeringen anser dock att EU-gemensamma mål även bör fastställas för återvinning av textilier respektive för biologiskt nedbrytbart avfall så att energin och näringen tas tillvara. Regeringen är positiv till målet om att återvinningsbart avfall inte får deponeras men anser att kravet bör gälla redan från år 2021. Regeringen konstaterar att avfallspolitiken kan ha stora synergieffekter med klimatpolitiken och EU:s utsläpp av växthusgaser, vilka bör tas tillvara. Minskad deponering av organiskt avfall har varit en signifikant bidragande orsak till att Sveriges utsläpp av växthusgaser nu preliminärt har minskat med 23% jämfört med 1990.

För att nå målen i sjunde miljöhandlingsprogrammet som handlar om att främja giftfria kretslopp är det dock avgörande att i denna översyn av avfallslagstiftningen beakta frågan om utfasning av farliga ämnen så att dessa inte återcirkuleras genom återvinning. Styrmedel som driver på utfasning av farliga ämnen i kretsloppen är en förutsättning för att uppnå resurseffektivitet. För att säkerställa att det återvunna materialet håller en god kvalitet och att det finns en marknad för det återvunna materialet är det viktigt att säkerställa att särskilt farliga ämnen fasas ut ur kretsloppet och att riskerna med farliga ämnen minimeras – giftfria och resurseffektiva kretslopp ska eftersträvas. Produkt- och kemikalielagstiftningen behöver därmed samordnas med avfallslagstiftningen och förekomsten av farliga ämnen i återvunna material måste regleras för att åstadkomma en utfasning av särskilt farliga ämnen.

Regeringen anser att det är viktigt att fokusera på att minska farliga ämnen i jungfruliga material och nya produkter. För att åstadkomma en utfasning av särskilt farliga ämnen bör i huvudsak samma krav gälla för produkter och varor som tillverkas av jungfruligt material som för produkter som tillverkas av återvunnet material. För att förekomsten av farliga ämnen i återvunna material ska kunna kontrolleras är det också viktigt att information om förekomst av farliga ämnen i materialet finns tillgänglig i hanteringskedjan och även när avfallsledet. För att överbrygga glappet mellan kemikalielagstiftningen och avfallslagstiftningen har regeringen lämnat ett flertal konkreta förslag på tillägg till de direktiv som nu ses över. Syftet är att främja den avfallshantering som innebär att farliga ämnen som utgör en risk hanteras på bästa sätt i enlighet med avfallshierarkin. Regeringen välkomnar slutligen ytterligare åtgärder för att minska den marina nedskräpningen.

2. Regeringen har inte några invändningar vad gäller förslaget om ett system för tidig varning, s.k. early warning system. Regeringen är även positiv till gemensamma krav på producentansvar men förordar att sådana tas fram för specifika materialslag och föreslår därför att EU-kommissionen utreder möjligheterna till producentansvar för specifika produkter såsom textilier.
3. Regeringen välkomnar ett mål för förebyggande av matavfall men anser att det ska vara bindande och att referensåret 2017 bör ändras eftersom flera medlemsstater arbetat med förebyggande av matavfall sedan några år. Regeringen anser att EU-gemensamma indikatorer bör tas fram för avfallsförebyggande och att det ska ställas krav på att medlemsstaternas avfallsplaner och avfallförebyggande program ska innehålla mål, åtgärder för att uppnå målen och indikatorer för att följa upp målen.

För ytterligare information se rådsPM

Icke lagstiftande verksamhet

4. (ev.) Godkännande av A-punktlistan

Se punkt 2. A-punktlistan är ännu inte känd

5. Förberedelser inför den 20:e sessionen i partskonferensen (COP 20) för FN:s ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) och den 10e sessionen i partsmötet för Kyotoprotokollet (CMP 10) (Lima, Peru, 1–12 december 2014)

- Antagande av rådsslutsatser

Avsikten med behandlingen i rådet

Ordförandeskapet har för avsikt att rådet ska anta rådsslutsatser inför klimatkonferensen COP20/CMP10 i Lima, Peru.

Bakgrund

Den 20:e partskonferensen för klimatkonventionen (UNFCCC) respektive det tionde partsmötet för Kyotoprotokollet äger rum i Lima, Peru den 1-12 december 2014. Inför detta möte avser EU:s miljøråd att anta rådsslutsatser.

Europeiska rådet förväntas anta rådsslutsatser om EU:s klimat- och energiramverk 23-24 oktober och dessa rådsslutsatser ska lyftas in i miljørådsslutsatserna. Vid miljørådsmötet kommer därför paragraf 6 som rör utfallet från Europeiska Rådet om EU:s interna ambitionsnivå vara öppen för diskussion. Därutöver kommer också paragraferna 2, 8 och 11 vara öppna. Paragraf 2 rör bland annat det långsiktiga målet för utsläppsminskningar i relation till det vetenskapliga läget, paragraf 8 berör klimatfinansiering och i paragraf 11 hanteras frågan om EU:s syn på den internationella process som ska analysera de föreslagna bidragen innan COP 21 i Paris.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar och stöder förslaget till rådsslutsatser där EU åter bekräftar sin höga ambition i klimatarbetet. Rådsslutsatserna tydliggör EU:s målsättningar inför förhandlingarna vid COP20 om den klimatöverenskommelse som ska antas i Paris 2015 och gälla för perioden efter 2020.

Regeringen välkomnar att rådsslutsatserna understryker vikten av att ge EU mandat att ha en ledande och pådrivande roll i förhandlingsprocessen. Regeringen stödjer EU:s strävan efter ett utfall från Lima som möjliggör att en internationell rättsligt bindande klimatöverenskommelse kan antas i Paris 2015 med ambitiösa åtaganden som innebär att 2-gradersmålet uppnås. Regeringen anser här att EU och andra utvecklade länder har ett särskilt ansvar för att gå före och visa ledarskap genom att åta sig ambitiösa åtaganden för utsläppsminskning som omfattar hela ekonomin.

För ytterligare information se rådsPM

6. Miljöanpassning av den europeiska planeringsterminen och Europa 2020-strategin – halvtidsöversyn

(offentlig debatt i enlighet med Artikel 8.2 i rådets arbetsordning)

- Antagande av rådsslutsatser

Avsikten med behandlingen i rådet

Ordförandeskapet har för avsikt att rådet ska anta rådsslutsatser om miljöanpassning av EU:s strategi för tillväxt och jobb (Europa 2020) och den europeiska terminen. Slutsatserna avses vara miljörådets bidrag till halvtidsöversynen av EU2020-strategin som pågår.

Bakgrund

Den 5 maj 2014 lanserade kommissionen ett offentligt samråd om Europa 2020-strategin. Samrådet är en del av en översyn av strategin som väntas pågå fram till våren 2015. Parallellt med kommissionens offentliga samråd har det italienska ordförandeskapet tagit initiativ till att i olika rådsformationer diskutera översynen av Europa 2020-strategin. Syftet är att leverera en sammanfattning till allmänna rådet (GAC) i december som ett bidrag till Europeiska rådets möte samma månad.

Kommissionen väntas därefter presentera eventuella förslag för att revidera strategin i början av 2015. Eventuella beslut om ändringar av befintlig strategi väntas inte bli aktuellt förrän senare under 2015.

I rådsslutsatser finns förslag om att ett frivilligt mål på EU nivå för resurseffektivitet ska tas fram och ingå i Europa 2020-strategin samt att fortsatt indikatorarbete krävs. Vidare behandlas andra aspekter från kommissionens meddelande om cirkulär ekonomi bl.a. tillgång till naturresurser, effektiv användning av råvaror, hållbar konsumtion och produktion, nya affärsmodeller samt betydelsen av utbildning och information som stöd för allmänhetens förståelse för en övergång till en cirkulär ekonomi.

I övrigt lyfts i slutsatserna fram instrument som bidrar till en grön ekonomi liksom betydelsen av gröna jobb.

Inför rådsmötet är i para 4 (a)(b) och 5 (a) utestående som behandlar ett mål för resurseffektivitet. Några medlemsstater vill inte att ett mål nämns. Andra medlemsstater vill vattna ur kopplingen till Europa 2020 strategin och några stödjer förevarande text och vill inte se att den urvattnas.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att insatser görs för att miljöanpassa EU:s strategi för tillväxt och jobb och den europeiska terminen. I rådsslutsatserna framhålls ett antal angelägna instrument som underlättar omställningen till en grön resurseffektiv ekonomi. Regeringen anser att det är viktigt att lyfta fram åtgärder på såväl EU-nivå som nationell nivå för att underlätta denna omställning.

För ytterligare information se RådsPM.

7. Övriga frågor

(a) Viktigare nyligen hållna internationella möten

- (i) **Tolfte partsmötet (COP12) Konventionen om biologisk mångfald (Pyeongchang, Sydkorea, 7-17 oktober 2014)**
– Information från ordförandeskapet

Ordförandeskapet och kommissionen avser rapportera från det tolfte partsmötet inom ramen för Konventionen om biologisk mångfald. Mötet behandlade bl.a. mobilisering av resurser, integrering av biologisk mångfald i FN:s utvecklingsagenda efter 2015 och identifieringar ekologiskt viktiga marina områden.

- (ii) **Sjunde mötet i partskonferensen i dess egenskap av möte mellan parterna i Cartagenaprotokollet om biosäkerhet (COP-MOP 7) (Pyeongchang, Sydkorea, den 29 september–3 oktober 2014)**
– Information från ordförandeskapet

Ordförandeskapet avser att informera från mötet inom ramen för Cartagenaprotokollet som ägde rum 29 september - 3 oktober 2014 i Pyeongchang, Sydkorea. Protokollet reglerar gränsöverskridande handel med Levande Modifierade Organismer (*Living Modified Organisms* - LMO:s). Vid mötet behandlades bl.a. efterlevnad av protokollet, riskbedömningar, socioekonomiska aspekter samt budget och

strukturella frågor om att sammanföra möten om Cartagena-protokollet med möten om konventionen om biologisk mångfald.

- (iii) **Första mötet i partskonferensen i dess egenskap av möte mellan parterna i Nagoyaprotokollet (COP-MOP 1) (Pyeongchang, Sydkorea, den 13–17 oktober 2014)**
 - Information från ordförandeskapet

Ordförandeskapet förväntas rapportera huvuddragen av resultatet från mötet som avslutades den 17 oktober. EU samt Danmark, Spanien och Ungern är parter till Nagoyaprotokollet.

- (iv) **Femte mötet i partskonferensen (MOP5) för Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor (Maastricht den 30 juni–2 juli 2014)**
 - Information från ordförandeskapet

Ordförandeskapet och kommissionen avser rapportera från det femte partsmötet för FN:s Ekonomiska Kommission för Europa (UNECE - United Nations Economic Commission for Europe) om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor, den s.k. Århuskonventionen. Mötet behandlade bl.a. konventionens arbete, arbetets finansiering och frågor om hur parterna lever upp till sina åtaganden enligt konventionen. Mötet omfattade en för Århuskonventionen och dess protokoll (det s.k. PRTR-protokollet för register över utsläpp och överföringar av föroreningar) gemensam högnivådel med temat "Rätten till information, miljödemokrati och sociala medier" och en deklaration som behandlar dessa ämnen (Maastrichtdeklarationen) antogs.

- (v) **Andra mötet i partskonferensen (MOP2) för protokollet för register över utsläpp och överföringar av föroreningar (Maastricht den 2–4 juli 2014)**
 - Information från ordförandeskapet och kommissionen

Ordförandeskapet och kommissionen avser rapportera från det andra partsmötet för Århuskonventionens protokoll om register över utsläpp och överföringar av föroreningar, det s.k. PRTR-protokollet. Mötet behandlade bl.a. protokollets arbete, arbetets finansiering och frågor om hur parterna lever upp till sina åtaganden enligt protokollet.

- vi) Fjärde mötet i konferensen mellan parterna i ramkonventionen om skydd av och hållbar utveckling i Karpaterna (Mikulov, Tjeckien, den 23–26 september 2014) samt det tjeckiska ordförandeskapet för konventionen 2014–2017**
 - Information från den tjeckiska delegationen

- b) Europeiska veckan för hållbar utveckling (den 30 maj–5 juni 2015)**
 - Information från den österrikiska delegationen